765
հայերեն

2000

Ստեփաննոս Պօղոսեան
ՍԻՐԵՐԱԿԵԱՆՑ
Աստրախան
128

1407-02

765

ՆԱԽԱՊԱՏՐԱՍՏՈՒԹԻՒՆ ՍՐԲՈՑ ՊԱՏԱՐԱԳԻ.

Եւ

Աղօթք գոհութեան զկնի Նորա։

Առ ՚ի պէտս ամ Քահանայից որք պատարագեն։

Յաւելեալ և ի մէջ Աշխարհաբառաց [illegible]
աղօթք յառաջ [illegible] խորհր-
դանոցն [illegible] և [illegible]։

Ի Թիֆլիս. Յամի տն 1797։
Ի Տպարանի Տէր Մխիթարեանց։
Հրամանաւ Մեծաւորայ։

8840-57

264

ՕՐԷՆՔ
ԱՐԿԱՆԵԼՈՅ ՍՊԱՍ ԵԿԵՂԵՑՒՈՅ։

Յորժամ կամիցի քահանայն Պատարագ մատուցանել, պարտ է այսպէս խորհրդաբար զգեստաւորել։

Մտցէ յաւանդատունն, հանդերձ Սարկաւագօքն, ուր զգեստքն են Պտրգի։ Եւ զգեցեալ պաշտօնէիցն ը֊ իւրաքանչիւր աստիճանի, ասասցեն ապա

Սաղմոս ճլա՝

Гос. Библиотека ССР им. А. Мясникова

ՆԱԽԱՊԱՏՐԱՍՏՈՒԹԻՒՆ ՍՐԲՈՑ ՊԱՏԱՐԱԳԻՆ։

Սաղմոս ճլա.

Կցուրդ։

ՔԱՀԱՆԱՅՔ ՔՈ զգեցցին զարդարութիւն, և սուրբք քո ցնծալով ցնծասցեն։

Փոխ։

Յիշեա տէր զԴաւիթ. և զամ հեզութիւն նորա։ Որպէս երդուաւ տն, և ուխտս եդ այ յակոբայ։ Թէ ոչ մտից 'ի յարկս տան իմոյ. եթէ ելից յանկողինս մահճաց իմոց։ Եթէ տաց քուն աչաց իմոց՝ կամ

նինջ արտեւանաց իմոց՝ կամ հան-
գիստ երանաց իմոց, մինչեւ գտից
զտեղի յարկի տն ա՟յ յակովբայ։
Ահա լուաք զնմանէ յեփրաթա,
եւ գտաք զնա ՚ի դաշտս մայրեաց։
Մտցուք ՚ի յարկս նորա. երկիր-
պագցուք ՚ի տեղւոջ, ուր կացեն են
ոտք ն՟ր։ Արի՛ տ՟ր ՚ի հանգիստ քո՝
դու եւ տապանակ կտակի սրբութ՟ե քո։
Երիցունք քո զգեցցին զարդարութ՟ի,
եւ ս՟րք քո ցնծալով ցնծասցեն։
Վասն դաւթի սիրելոյ քո՝
մի՛ դարձուցաներ զերեսս յօծելոյ
քումմէ։ Երդուաւ տ՟ր դաւթի
ճշմարտութ՟ի, եւ ոչ ստեաց նմա.
՚ի պտղոյ որովայնի քո նստուցից
յաթոռ քո։ Թէ պահեսցեն որ-
դիք քո զօրէնս իմ՝ եւ զվկայութ՟ի,
զոր ուսուցից ն՟ց։ Որդիք ն՟ց նստցին
յաւիտեանս յաւիտենից յաթոռ քո։

Հա-

Հաճեցաւ տր ՚ի սիոն, և ընտրեաց
բնակել ՚ի նմա, ասէ՝ այս է հան_
գիստ իմ, յաւիտեանս յաւիտենից
՚ի սմա բնակեցայց․ զի հաճեցայ ՚ի սա։
Օ որս նորա օրհնելով օրհնեցից՝
և զաղքատս նորա լցուցից հացիւ։
Երեցանց ս՟ր զգեցուցից զփրկուին,
և ս՟բք նորա ցնծալով ցնծասցեն։
Անդ ծագեցից զեղջիւր դաւթի,
պատրաստ արարից զճրագ օծելոյ
իմոյ։ Թշնամեաց ն՟ր զգեցուցից
զամօթ, այլ ՚ի վ՟ր նորա ծաղկեսցի
սրբութի՟ն իմ։ Փառք հօր, և որ_
դւոյ, և հոգւոյն ս՟բյ․ այժմ և միշտ
և յաւիտեանս յաւիտենից ամէն։

Քարոզ ։

Եւ ևս խաղաղութեան զտ՟ր աղա_
չեսցուք ․
Խնդրեսցուք հաւատով միաբա_

 նու_

նուէ՛ր ՚ի նմանէ, զի զողորմութեան զշնորհս իւր առաքեսցէ ՚ի վ՛ր մեր։ Ամենակալ տէր ած մեր կեցո՛ և ողորմեա՛։

Նու ասասցեն երկոտասան Տ՛ր ողորմեա՛։

Աղօթք։

Որ զգեցեր ես զլոյս որպ հանդերձ տ՛ր մեր յ՛ս ք՛ս անճառելի խոնարհութբ ՚ի յերկրի երևեցար, և ընդ մրդկն շրջեցար։ Որ եղեր քահանայապետ յաւիտենից ըստ կարգին մելքիսեդեկի, և զարդարեցեր զեկեղեցի քո սբ։ Տէր ամենակալ՝ որ պարգևեցեր մեզ զնոյն զերկնային զհանդերձ զգենուլ։ Արժանի արա և զիս ՚ի ժամուս յայսմիկ զանպիտան ծառայս քո, որ համարձակիմս և մերձենամ ՚ի նոյն հոգևոր պաշտօն փառաց քոց.

ո՛նգզի զնամ ամբարշտութ̃իս մեր-
կացայց, որ է հանդերձ պղծու-
թ̃ե. և զարդարեցայց լուսով քով ։
Ընկեա յինէն զչարիս իմ, և թօ-
թափեա զյանցանս իմ. որպէսզի
արժանի եղէց հանդերձեալ լու-
սոյդ առ 'ի քէն ։ Շնորհեա ինձ
քահանայական փառօք մտանել 'ի
պաշտօն սրբութ̃եց քոց 'ը այնոսիկ,
որ անմեղութ̃բ պահեցին զպատ-
ուիրանս քո ։ Զի և ես պատրաստ
գտայց երկնաւոր առագաստին 'ը
իմաստուն կուսանսն փառաւորել
զքեզ ք̃ս, որ բարձեր զմեղս ա-
մենեցուն. զի դու ես սրբութ̃ի
անձանց մերոց ։ Եւ քեզ բարե-
րարիդ ա̃յ վայելէ փառք, իշխա-
նութ̃ի, և պատիւ. այժմ և միշտ
և յաւիտեանս յաւիտենից ա-
մէն ։

Աղօթք առ ս՟ր Ա՟ծածինն :

ՄԱյր գթութե՟ և ողորմութե՟՝
ամենօրհնե՟լ կոյս մարիամ.
ահաւասիկ ես հեգս և անարժան
մեղաւորս յո՟մ՝ սրտէ իմմէ, և յո՟մ
յօժարութէ կամացս առ քեզ ա֊
պաւինիմ, և աղաչեմ զգթութ՟ի քո,
զի զո՛րօրինակ կայիր առ անուշակ
որդւոյդ կախելոյ զխաչէ. Նոյնպէս
և առ ապաշաւ մեղաւորս, և առ
նմ՟ քահանայս, որ աստ և ընդ
նմ՟ եկեղեցիս այսօր պատարագեն,
կացցես գթութ՟, զի օժանդակութ՟
շնորհաց քոց կարող լիցուք զար֊
ժանաւոր և զընդունելի պատարագս
մատուցանել մեծի և անբաժանելի
սբ՟ երրորդութե՟ն. ամէն :

Գրէ֊

Գրիգորիոս ԺԳ Երրորդ Պապն շնորհեաց թո-ղութիւն՝ որ վերծանեսցէ զայս աղօթս նախ քան զՊատարագն, ՚Ներողութիւն յիսուն ամաց։

Ես կամիմ պատարագել՝ և քահանայագործել զմարմին և զարիւն տն մերոյ յ՛՛սի ք՛՛ի ըստ արարողութե կաթուղիկէ եկեղեցւոյ. ՚ի փառս և ՚ի գովեստ ամենակալին այ, և համօրէն դասուց երանելեաց. յօգուտ ինձ՝ և բովանդակ եկեղեցւոյս զինուորելոյ. և վս ամենեցուն՝ որոց յանձն եղեն ինձ յաղօթս՝ առ հասարակ և առանձինն. և վս խաղաղութե հռովմէական սբ Եկեղեցւոյ։ Օ խնդութի խաղաղութե հանդերձ՝ զուղղութի վարուց, զժամանակ ճշմարիտ ապաշխարութե, զշնորհս՝ և զմխիթարութի հոգւոյդ սբյ, և զյա-

զյարակայութիւն ՚ի գործս բարութեան պարգեւեա՛ մեզ ամենակալ եւ բազում ողորմ տէր :

Սաղմոս ԻԵ :

Կցուրդ :

Լուացայց սրբութեամբ զձեռս իմ . եւ շուրջ եղէց զսեղանով քո տէր :

Փոխ :

Դատ արա ինձ տէր՝ զի ես յամբծութեան իմում գնացի. ՚ի տէր յուսացայ, մի եղէց հիւանդ :

Փորձեա՛ զիս տէր՝ եւ քննեա՛ զիս . փորձեա՛ զերիկամունս իմ եւ զսիրտ իմ .

Ողորմութիւն քո տէր առաջի աչաց իմոց . եւ հաճոյ եղէց ճշմարտութեան քում :

Աշ

Ոչ նստայց ես յաթոռս նանրաց. և ՚ը անօրէնս ես ո՛չ մտից ։
Ա.տեցի ես զժողովս չարաց . ընդ ամբարիշտս ես ո՛չ նստայց։
Լուացայց սրբութ զձեռս իմ . և շուրջ եղէց զսեղանով քո տ՛ր։
Լսել ինձ զձայն օրհնութե քո՝ և պատմել զ՚ամ սքանչելիս քո։
Տ՛ր սիրեցի զվայելչութի տանքո. և զտեղի հարկի փառացքոց։
Մի կորուսաներ ընդ ամբարիշտս զանձն իմ . և մի ՚ը արս արիւնահեղս զկեանս իմ ։
Որոց ձեռք յանօրէնութե են , և աջ նոցա լի է կաշառօք։
Ես յամբծութե իմում գնացի . փրկեա՛զիս տ՛ր և ողորմեա՛ց ինձ։
Ոտն իմ կացցէ յուղղութի . յեկեղեցիս մեծս օրհնեցից զքեզ ։
Փառք հօր, և որդւոյ. և հոգւոյն սրբոյ ։ Ա.յժմ, և ։ Ես

Եւ մատուցեալ Սարկաւագունքն զգե-ցուսցեն նմա զ՚հանդերձն սաղմոսելով:

Եւ դնէ յառաջ զխոյրն ՚ի գլուխն, և ասասցէ:

Դի՛ր Տէր սաղաւարտ փրկութե՛ ՚ի գլուխ իմ, պատերազմել ընդ զօրութի՛ս թշնամւոյն: Շնորհօք տն մերոյ յ՟սի ք՟սի, որում՝ վայելէ փառք, իշխանութի՛, և պատիւ, այժմ և միշտ, և յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

Շապկին:

Զգեցո՛ ինձ Տէ՛ր հանդերձ փրկուե՛, և պատմուճան ուրախուե՛, և շո՛ւրջ պատեա զգեստովս փրկութեան: Շնորհօք տեառն մերոյ յ՟սի ք՟սի ՝ո. Գօտ-

Գօտւոյն :

Սուրբ պատուեցէ կամար հաւատոյ զմէջս սրտի իմոյ, և շիջուսցէ ՚ի սմանէ զխորհուրդս աղտեղիս: Եւ զօրութիւն շնորհաց քոց յամ՝ ժամ՝ բնակեսցէ ՚ի սոսա: Շնորհօք տն մերոյ յսի քսի ո.

Բազպանին :

Տուր տր զօրութիւն ձեռին իմոյ, և լուա՛ զամ աղտեղութիւն իմ. որպէս զի կարող լինեցիմ սպասաւորել քեզ անախտութբ հոգւոյ և մարմնոյ: Շնորհօք տն մերոյ.

Վակասին :

Զգեցո՛ տր պարանոցի իմոյ զարդարութիւն, և սրբեա՛ զսիրտ իմ յամենայն աղտեղութենէ մեղաց: Շնորհօք տն մերոյ յսի քսի ո.

Նա-

Նախօրհնէն, որ է Շարական:

Տէր ողորմութեամբ քով զգեցո ինձ զգեստ պայծառ, և պարապեմ ընդէմ ներգործութե չարին, զի արժանի եղէց փառաւորել զքո փառաւորեալ անունդ: Շնորհօք տ՟ն մերոյ յ՟սի ք՟սի:

Յետ պօղոսաւորելոյ ուրբաթն պօղոսաւորեն՝ ասէ:

Ցնծասցէ անձն իմ ՚ի տ՟ր, զի զգեցոյց ինձ հանդերձ փրկութե և պատմուճան ուրախութեան: Իբրև փեսայի եդ ինձ պսակ, և որպ զհարսն զարդու զարդարեաց զիս: Շնորհօք տեառն մերոյ յ՟սի ք՟սի:

Աղօթք սրբոյն Գրիգորի Նարեկացւոյ ։

Ամենակալ բարերար մարդասէր ած բոլորից, յօրինող երևութից և աներևութից, փրկող և հաստատող, խնամօղ և խաղաղարար, հօր հզօր հոգի, հայցեմք բազկատարած մաղթանաց գոչմամբ հեծութե՝ յանդիման եղեալ քեզ ահաւորիդ ։ Աղաչեմք մեծաւ դողութ՝ սաստիկ երկիւղիւ մատուցանել նախ զբանական զայս պատարագ՝ քում անզննին զօրութեդ, իբր անթոռակցի փառակցի և արարչակցի՝ հայրենի անկապուտ պատուոյդ, և քննողի ծածկութե խորոց խորհրդոց ամենակատար կա-

կամաց հօրդ եմմանուէլի՝ զքեզ առաքչի, փրկչի և կենդանատուի և արարչի ամի: ՚Ի ձեռն քո ծանուցաւ մեզ երրեակ անձնաւորուի միասնական ածութեդ, յորոց մի և դու ճանաչիս անհաս: Բե. և ՚ի ձեռն քո առաջինքն նահապետական տոհմին շառաւիղք՝ տեսանօղք անուանակոչեալք, զանցեալսն և զգալոցսն, զեղեալսն և զոչ գոյացեալսն, անստուերաբար բարբառով բանի վերապատմեցին: Սգի ոյ քարոզեալ զքեզ մովսէսի, որ ՚ի գնալն քո ՚ի վ՛ր ջրոցն՝ անպարագծի զօրուի. ահեղ շրջարկութե տածողականաւ՝ թևապարփակ պաշտպանողորէն՝ գթասիրեալ ՚ի ծնունդս նորոգս՝ զաւազանին խորհուրդ ծանուցեր: Յոր կերպարան օրի_

նակութեան՝ նախ քան զկատա-
րանել զլոյծդ մծուած վերջնում
վարագուրիդ՝ յօրինեցեր կարող
տիրապէս զբովանդակ բնութիս
ամենից բնաւից բոլորից գոյից
ոմ՛ էից՝ յանէից: Եւ ստեղ-
ծանեն ’ի նորոգութի յարութե
ամ եղեալքս առ ’ի քէն՝ յայնմ
ժամանակի, որ է օր վերջին այսմ
կենցաղի, և օր առաջին երկրին
կենդանեաց: Քեզ հնազանդեցաւ
միութք կամացն՝ որպէս հօրն իւ-
րում, ազդակիցն քո՝ էակիցն հօր՝
անդրանիկն որդի. մերովս կեր-
պիւ զքեզ աւետարանեաց ճշմա-
րիտ ոծ՝ հաւասար և համագոյ
հօր իւր հզօրի, և զառ ’ի քեզ
հայհոյութին անքաւելի քարոզեաց,
և իբր զածամարտիցն զքո հես-
տելոցն՝ չարաբանական բերանս

3840-57
Гос. Библиотека ՀՍՍՀ-ի
ՀՍՍՌ-Арм.ССР
765
3840/57

կարկեաց, և զխուրն շնորհեաց՝ արդարն և անարատն՝ գտիչն ՚ամի. որ վասն մեղաց մերոց մատնե_ ցաւ, և յարեաւ վ՟ զմեզ արդա_ րացուցանելոյ: Նմա փառք ՚ի ձեռն քո, և քեզ բարեբանութի՟ ընդ հօր ամենակալի, յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

Դարձեալ ընթեռնուն ՚ի նոյն կարգ բանի, Մինչև ձեռնհասութեան ըստ այս հրաշալեաց յայտ-նեացի տեղւոյն, առաջնորդել զհրամանն զկերակուրն խորհրդոյն:

Երկնչեմք և աղերսեմք արտաս_ ուալից հառաչմամբ յամ՝ անձնէ՝ զփառաւորեալ արարչութիւնդ՝ անեղծ և անստեղծ՝ անժամանակ հոգւոյդ գթածի, որ բարեխօսդ ես վ՟ մեր յանմռունչ հեծութիւս առ ողորմածդ հայր. որ զմեան պա_

պահես, և զմեղուցեալսն մաքրես՝
և տաճարս կազմես կենդանի և
կեցուցիչ կամաց բարձրելոյդ Հօր։
Որդ՝ ազատեա՛ զմեզ յա՛մ անմա–
քուր գործոց, որ ո՛չ է հաճոյ
քում բնակութե՛ն. և մի՛ շիջցեն
առ 'ի մէնջ՝ լուսոյդ շնորհաց
փայլմունք 'ի տեսականացս աչաց
իմաստից. վ՞զի զքեզ ուսաք միա–
նալ 'ի մեզ 'ի ձեռն աղօթից, և
ընտիր վարուց խնկելոց։ Ու
քա՛նզի մինդ յերրորդութե՛դ պա–
տարագի, և միւսդ ընդունի՝ հա–
ճեալ 'ը մեզ հաշտարար արեամբ
անդրանկի իւրոյ. իսկ դու ըն–
կալցիս զմեր պաղատանս, և յար–
դարեսցես զմեզ օթեվանս պատ–
ուականս ամենայն պատրաստութե՛
'ի վայելուչն ճաշակման երկնաւոր
գառինդ, առանց պատժոց դա–

 տա–

տապարտութեան ընդունել զայս անմահացուցիչ մանանայս կենաց նորոյ փրկութե։ Նու հալեսցի 'ի հրոյս յայսմանէ գայթագղութիս մեր, ով մարգարէին կենդանա-խարոյկ կայծականքն՝ 'ի ձեռն ունելեացն մատուցման. զի յոմի քոյդ քարոզեսցի գթութիւն, ով որդեւոյդ ոյ հօր քաղցրութիւն. որ զանառակ որդին մերձեցոյց 'ի հայրենի ժառանգութին, և ըզ-պոռնիկսն յառաջեցոյց յերկնային արքայութին արդարոցն երանութե։ Այո՛ այս՝ և ես մի եմ 'ի նոցանէ. և զիս ընկալ 'ը նոսին իբր մար-գասիրութեան կարօտեալ մեծի, շնորհօք քո ապրեալ, զարեամբ քնի ստացեալս։ Զի յայսմ 'ոմի՝ յոմի ծանիցեքո 'ոծուիդ՝ 'ը հօր փառաւորեալ համապատուաբար 'ի

՚ի մի կամս, և ՚ի մի իշխանութ՛ի գովութ՛ե. զի քո է գթութիւն, և կարողութ՛ի, և մարդասիրութ՛ի, զօրութիւն և փառք յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն ։

Սաղմոս. ՂԲ ։

Տ՛ր թագաւորեաց՝ վայելչութ՛ի զգեցաւ. զգեցաւ տ՛ր զօրութ՛ի ընդ մէջ իւր ածաւ ։

Հաստատեաց զաշխարհ զի մի սասանեսցի. պատրաստ է աթոռ քո, ՚ի սկզբանէ յաւիտենից դու ես ։

Ա.մբարձան գետք տ՛ր. ամբարձին գետք զձայնս իւրեանց. յարիցեն գետք ՚ի գնացս իւրեանց ։

՚Ի ձայնէ ջուրց բազմաց սքանչելի եղեն զբօսանք ծովու ։

Սքանչելի ես դու տէր ՚ի բարձու-
նըս · վկայութեանց քոց մեք յոյժ
հաւատացաք :
Տանքում վայելէ սրբութի̃ տէր ընդ
երկայն աւուրս : Փառք հօր:

Ըղձական հայցուածք սր̃յն Ներսեսի
շնորհալւոյ ասացեալ:

՚Ի Կիւրակէի :

Ըղբերացն անապական. որ յետ
մահուն անմահարար · բղխեալ
՚ի քէն վտակ կրկին, ՚ի նորոգումն
կողածնին · բաց զբերան իմ՝
յարբուցումն · քո մէ̃ արեան կե-
նարարին :

յԵրկուշաբթի :

Լոյս ճշմարիտ և ճառագայթ հօր,
ծագումն և կնիք, բան և ծնունդ:

Որ կանգնեցեր յեօթանց սեանց զեկեղեցի ոէ ածեալ 'ի սպանդ զեզն պարարակ ։ Շնորհեա մեզ կերակրել յիմաստութեան քում սեղանոյ ․ ողորմեա ։

յԵրեքշաբաթին ։

Հաց կենաց՝ և անմահութեան ճաշակ ․ ոէ և անճառ սոսկալի խորհուրդ ․ որ 'ի յերկնից իջեր կենդանութ՛ի մարդկան, կենդանի և կենդանարար ։ Պարգեւեա քաղցելոցս զքաղցրութ՛է քում ճաշակումն ․ ողորմեա ։

'ի Չորեքշաբաթին ։

Դուռն երկնից և ճանապարհ արքայութե , տր երկնի, երկնայնոցն օրհնեալ դասուց ։ Որ ըզմարմին քո և զարիւնդ անապական բաշ-

բաշխեցեր առաքելոցն: Մաքրեա՛
զմեզ հաղորդել սրբութե՛ քում
խորհրդոյ. ողորմեա՛:

'ի Հինգշաբաթի:

Բա՛ն հօր և քահանայապետ սր̃.
յանմարմնոցն զօրէն 'ի բարձունս:
Որ 'ի վ՛ր խաչին պատարագեալ
մարմնով՝ հեղեր զարիւնդ 'ի
փրկութի. սրբեա՛ զմեզս մեր կե-
նարար և փրկական քաւիչ քո
արեամբդ. ողորմեա՛:

յՈւրբաթու:

Վէմ հոգևոր և գլուխ անկեան
օծեալ. բարեբանեալ 'ի հրեշ-
տակաց: Որ 'ի խաչին բացեր զդ-
կողահոս աղբևրդ, զանմահութե
ցօղեալ տիեզերաց. արբո՛ և մեզ
ծարաւեացս զբաժակ փրկութե.
ողորմեա՛: 'ի

՚Ի Շաբաթու ։

Գառն ոչ զենեալ միշտ և կեն-
դանի՝ անմեղ եկեալ ՚ի պատարագ։
Որ ՚ի հաշտութի հօր պատարա-
գեալ բառնաս զմեղս աշխարհի․
յանմահից զօրաց փառաւորեալ․
յիշեա՛ զհոգիս հաւատով ՚ի քեզ
ննջեցելոցն մերոց․ ողորմեա՛ ։

Աղօթք սրբյն Ամբրոսիոսի Եպիսկոպոսի
յառաջ քան զպատարագն ։

՚Ի Կիւրակէի ։

Քահանայ մեծ, և քահանայա-
պետ ճշմարիտ յ՟ս ք՟ս, որ մա-
տուցեր զանձն քո ոչ հօր պա-
տարագ ս՟բ և անարատ ՚ի սեղան
խաչին վ՟ն մեր տառապեալ մեղա-

ւորացս, և ետուր մեզ զմարմին քո
'ի կերակուր. և զարիւն քո յար-
բումն. և կարգեալ սահմանեցեր
զայս խորհուրդ զօրութ. սբ. հոգ-
ւոյդ, ասելով. զայս քանիցս ան-
գամ առնիցէք՝ առ իմոյ յիշա-
տակի արասջիք: Պաղատիմ վն.
արեան քո, որ է գին մեծ փրկութե
մերոյ. մաղթեմ վասն սխրալի և
անճառելի սիրոյդ, որով զմեզ
զթշուառացեալքս, և զանարժան-
քըս այնչափ սիրեցեր, մինչև ա-
րեամբ քով լուանալ զմեզ 'ի
մեղաց մերոց: Լո՛ւր ինձ քում
անարժան ծառայի, զոր 'ի վերայ
այլոց պարգևաց քոց՝ առ քահա-
նայական պաշտօն ես կոչել հա-
ճեցար. ո՛չ յաղագս իմոց ինչ ար-
դեանց, այլ միայն արժանաւորե-
լով ողորմութե քո: Լո՛ւր ինձ
ա-

աղաչեմ հոգւովդ քով սբվ պաշ-
տել զխորհուրդս ահաւոր՝ յար-
գութք և պատուով, եռանդեա́ և
երկիւղեա́, որովք արժանն է և
վայել ։ Տո՛ւր ինձ շնորհօք քո
զահեղ խորհրդոյս զայսմանէ զոյն
միշտ հաւատալ և իմանալ, զգալ
և հաստատուն ունել. ասել և
խորհել, որ քեզ հաճոյն է, և
հոգւոյս իմոյ յօգուտ ։ Մտցէ
հոգի քո բարի 'ի սիրտ իմ, և
հնչեսցէ անդ առանց ձայնի, և
անմռունչ խօսեսցի զամ՝ ճշմար-
տութի, քանզի խորին են յոյժ,
և քօղով սբվ ծածկեալ ։ Շնոր-
հեա́ ինձ վասն մարդասիրութե
քո մեծի զպատարագս սբ սրտիւ,
և մաքուր մտօք մատուցանել ։
Պահեա́ զսիրտ իմ յանմաքուր, 'ի
գարշ, յընդունայն, և 'ի վնասա-
կար

կար խորհրդոց: Ամրացո՛ զիս զօ-
րովագութ. և հաւատարիմ պահ-
պանութք, և հզօր վերակացութք
երանելի զուարթնոցն. զի թշնա-
միք ամ՟ բարեաց 'ի բաց կացցեն
ամաչեցեալ: Զօրութք ահա-
ւոր խորհրդոյս, և 'ի ձեռն հրեշ-
տակի սրբոյ քո, հերքեա՛ յինէն,
և յամ՟ ծառայից քոց զապառում
ոգի ամբարտաւանութե, սնափա-
ռութե, նախանձու, հայհոյութե,
պոռնկութե, պղծութե, երկմտութե,
թերահաւատութե: Յամօթ լիցին
որք հալածեն զմեզ, և կորիցեն՝
որք փափագեն կորուսանել զմեզ:

Երկուշաբթի:

Թագաւոր կուսանաց, և սիրող
սրբութե, և անեղծութե. երկնային
ցօղով օրհնութեան քո շիջո՛ 'ի
մարմ-

մարմնոյ իմմէ զլուցկիս վաւեալ
ցանկութե՛ն, զի մնասցէ յիս բա_
րեկարգութի՛ն ողջախոհութե՛ն մարմ_
նոյ և հոգւոյ ։ Մեռո՛ յանդամս
իմ զխայթս մարմնոյ, և զամ՛
խլրտմունս ուփանաց. և տո՛ւր
ինձ զճշմարիտ, և զմշտնջենաւոր
ողջախոհութի՛ն ՚ի այլ պարգևս քո,
որք քեզ հաճոյ են ճշմարտութք.
զի զպատարագս օրհնութե՛ն ողջա_
խոհ մարմնով, և սուրբ սրտիւ
մատուցանել քեզ մարթասցայց ։
Քանզի որչափ զղջման սրտի,
և հեղման արտասուաց, որչափ
յարգանօք և դողութք. որչափ
սրբութք մարմնոյ և մաքրութք
հոգւոյ արժան է զանձային և
զերկնային պատարագս մատուցա_
նել, յորում զմարմին քո ճշմար_
տապէս ճաշակեմք, և զարիւն քո
րմ_

ըմպեմք ստուգապէս. ուր ստորինքս վերնոց, երկրաւորքս նծայնոցն կցորդեին. որոց առ ընթեր կան սրբ Հրեշտակք, և ուր դու ես պատարագ և քահանայ. սքանչելապ և անճառաբար կարգեալ:

յԵրեքշաբթի:

Ես ո՞վ ոք մարթասցի արժանաւոր մատուցանել զպատարագս՝ եթէ ո՛չ դու տ՛ր ամենակալ զմատուցօղն արասցես արժանի: Գիտեմ տ՛ր, և ստուգութ գիտեմ, և մարդասիրութ քում խոստովան լինիմ, զի չեմ բաւական մատչել առ ահաւոր խորհուրդս վս անթիւ մեղաց իմոց, և անհամար ստունգանութեցս: Այլ գիտեմ, և ճշմարտապէս բոլորով սրտիւ իմով հաւատամ, և բերանով խոստովանիմ, զի դու կա-

կարող ես առնել զիս արժանի. որ միայն զօրես ս՟բ առնել զյղացեալն յանս՟բ սերմանէ, և 'ի մեղաւորաց՝ արդարս և ս՟բս գործել : Պաղատիմ առ քեզ 'ա՟ծ իմ՝ ամենակարող զօրութ՟ քով շնորհեա՛ ինձ մեղաւորիս մատուցանել զպատարագս ահի՛ և դողութ՟, սրբութ՟ սրտի և բղխմամբ արտասուաց, հոգևոր խնդութեամբ և երկնային ուրախութեամբ : Ներկրեսցին միտք իմ քաղցրութ՟ երանաւէտ սուաջիկայութե քո, և պահպանութ՟ հրեշտակաց քոց ս՟ց, որք շուրջ են զինև :

'Ի Չորեքշաբաթին :

Քանզի յիշելով իմ՝ տ՟ր զմեծարգի չարչարանս քո, մատչիմ 'ի սեղան քո՝ թէպէտ և մեղաւոր գո-

գոլով, մատուցանել քեզ զպա-
տարագս, զոր դու հաստատեցեր,
և հրամայեցեր առնել 'ի յիշա-
տակ քո՝ վասն մերոյ փրկութե:
Աղաչեմ՝ ով բարձրեալ՝ ընկալ
զսա վ͞ն եկեղեցւոյ ս͞բյ քո, և վ͞ն
ժողովրդեանս՝ զոր ստացար ա-
րեամբ քով: Նա զի զմեղաւորս
ընդ քեզ և ընդ ժողովուրդս քո
այս միջնորդ լինել կամեցար. Թէ-
պէտ և յանձին իմում զբարեաց
գործոց ինչ հանդէս ոչ ծանիցես,
գէթ զպաշտօն հաւատացել տըն-
տեսութենս մի արասցես անտես. և
մի անարժանութ͞բս իմով ընդու-
նայն լիցի գին փրկութե նոցա,
որոց զոհդ կենարար համեցար
լինել 'ի փրկութի: Նա ևս յա-
ռաջ բերեմ տ՛ր, եթէ հայեսցիս
հաշտ ականբ, զտառապանս ռամ-

կաց, զվտանգս ժողովրդոց, ըզ-
հեծութիւնս գերելոց, զթշուառութիւնս
որբոց, զկարիս պանդխտաց, ըզ-
կարօտութիւն տկարաց, զլքումն
հիւանդաց, զվհատութիւն ծերոց,
զհառաչանս մանկանց, զուխտս
կուսանաց, և զողբս այրեաց ։

՚Ի Հինգշաբաթի ։

Վասնզի դու տէր ողորմիս ամե-
նեցուն, և ոչ գարշիս յումեքէ՝ զոր
արարեր ։ Յիշեա՛ թէ զինչ եմք,
դու ես Հայր մեր, դու Ած մեր ․
մի՛ իսպառ բարկանար մեզ, և մի՛
արգելուր 'ի մէնջ զբազում ողոր-
մութիւն գթութեան քո ։ Զի ոչ
առ արդարութեանց մերոց արկանեմք
զգութ մեր առաջի քո, այլ վասն
բազում գթութեան քո ։ Բարձ 'ի
մէնջ տէր զանօրէնութիւնս մեր,

և վառեա՛ 'ի մեզ մարդասիրապէս զհուր հոգւոյն սրբոյ ։ Հա՛ն 'ի մարմնոյ մերմէ զսիրտ քարեղէն, և տո՛ւր մեզ զսիրտ մարմնեղէն, որով զքեզ սիրեսցուք, քեզ փափաքեսցուք, քեւ բերկրեսցուք, քեզ հետևեսցուք, և քեւ զմայլեսցուք։ Հայցեմք տէ՛ր 'ի մարդասիրութենէդ քումմէ, նայեա՛ց քաղցրութեամբ յուխտս հաւատացելոց քոց, որք դէտ աչին ունին պաշտամանց անուանդ քում սրբոյ. և զի մի՛ ուրուք ընդունայն լիցին պաղատանք, կամ հայցուածք 'ի դերև ելանիցեն, դու տէ՛ր ուսո՛ մեզ զաղօթս, որոց ունկն մատուցանել, և գթութեամբ լսել ախորժես ։

Յորդորանք ։

Նու ևս հայցեմք 'ի քէն տէ՛ր հայր սր-

վն

վ՞ հոգւոց հաւատացեալ ննջեցե-
լոց, ոպզի եղիցի նոցա խորհուրդս
այս մեծ ՚ածպաշտու ՚ի փրկու-
թ՚ի. յառողջու՚ի. ՚ի խնդու՚ի, և ՚ի
հանգիստ : Տ՚ր ՚ած իմ, եղիցի նչ
այսօր մեծ և ամենառատ խրախ-
ճան ՚ի քեն ՚ի կենդանի հացէդ,
որ իջեալ յերկնից տաս կեանս
աշխարհի. ՚ի սբ և ՚ի պատուական
մարմնոյ գառինդ անարատի, որ
բառնաս զմեղս աշխարհի. որ ՚ի
սբ և ՚ի հրաշափառ արգանդէ ե-
րանուհւոյ կուսին մարիամու ա-
ռեալ է. և ՚ի հոգւոյն սբյ յղա-
ցեալ. և յաղբերէ անտի գթուե,
որ գեղարդեամբ զինաւորին յա-
մենասբ կողէ քումմէ բղխեաց.
զի անտի կազդուրեալք և յա-
գեալք և սփոփեալք յորհնութ՚ի
և ՚ի փառս քո զուարճասցին :

Հայցեմ տէր 'ի քումմէ մարդասիրութենէդ, իջցէ՛ լրութիւն օրհնութեան քո, և սրբագործութիւն Աստուածութեան քո 'ի վերայ հացիս՝ զոր հանդերձեալ եմք քեզ քահանայագործել։ Իջցէ՛ տէր և աներևոյթ և անհասանելի մեծվայելչութիւն հոգւոյդ քում սրբոյ, որպէս երբեմն յողջակէզս նախահարցն, որ զպատարագս մեր մարմին և արիւն քո արասցէ, և ուսուսցէ ինձ անարժան քահանայիս պաշտել զահաւոր խորհուրդս սրբութեան սրտի, և յորդութեամբ արտասուաց, պատկառանօք և դողութեամբ, որպէսզի հաճութեամբ և մարդասիրապէս ընկալցիս զպատարագս 'ի ձեռաց իմոց 'ի փրկութիւն ամենայն կենդանեաց և ննջեցելոց։

Ի Հաղորդել ։

Եւ ես հայցեմ 'ի քէն տ՛ր վասն սբ խորհրդոյ մարմնոյ և արեան քո, զոր հանապազօր յեկեղեցւոջ քում ճաշակեմք և ըմպեմք, որով լուա-ցեալ սրբիմք, և մեղոյ գերագոյն ածութ՛են լինիմք բաժանորդ, տուր ինձ զառաքինութ՛իս քո սբ, որովք լցեալ ուղիղ մտօք մա-տեայց 'ի սեղան քո, ո՛պզի եղիցին ինձ երկնային խորհուրդքս 'ի փրկութ՛ի և 'ի կեանս ։ Քանզի դու ասացեր սբ և ամենօրհնեալ բերանով քո. հացն զոր ես տաց, մարմին իմ է վասն կենաց աշ-խարհի ։ Ես եմ հացն կենդանի, որ յերկնից իջեալ, եթէ ոք ու-տիցէ 'ի հացէ յայսմանէ, կեցցէ յաւիտեան ։ Զայս քաղցրաճաշակ,

առողջացո՛ զքիմս սրտի իմոյ, զի ճաշակեցից զքաղցրութի՛ն սիրոյ քո, և ապաքինեա՛ յամ ախտից, զի բաց 'ի քէն ոչինչ այլ քաղցրութի՛ն առից զճաշակ: Ո՛ց զերամաքուր՝ առ նմ՛ ցանկութի՛ բաւական, և առ նմ՛ հանդերձանս ճաշակաց, որ կերակրես զմեզ հանապազ, և Մնաս 'ի քեզ յաւէտ անսպառ, հաստատեսցի քև սիրտ իմ, և քաղցրութե՛ ճաշակաց քոց լիասցի անձն իմ: Ճաշակէ զքեզ հրեշտակն լի բերանով. ճաշակեսցէ զքեզ մարդս անմաքուր ըստ չափու պատշաճի իւրոյ, զի մի՛ նըքթեսցի 'ի ճանապարհի՝ սովին թուշակաւ կազդուրեալ: Ո՛ց սէր, հ՛ց կենդանի, հ՛ց անապական որ իջեալ յերկնից տաս կեանս աշխարհի, եկ 'ի սիրտ իմ, և

սըր-

սրբեա՛ զիս յա՛մ պղծութ՛է մարմ-
նոյ և հոգւոյ : Մուտ 'ի հոգի
իմ , բժշկեա՛ և սրբեա՛ զիս ներ-
քոյ և արտաքոյ : Լե՛ր ապաւէն և
հանապազորդ փրկութ՛ի հոգւոյ և
մարմնոյ իմոյ : Հալածեա՛ յինէն
նոր զդարանակալ թշնամիս իմ ,
մերժեսցին յերեսաց զօրութ՛ե քո ,
զի ներքոյ և արտաքոյ քև պատս-
պարեալ , ուղիղ գնասցուք ժա-
մանեցից յարքայութ՛ի քո . ուր
ոչ 'ի խորհուրդս , ո՛չ զարդիս ,
այլ դէմյանդիման տեսցուք զքեզ ,
յորժամ տացես 'ի ձեռս զթա-
գաւորութ՛ին 'ոյ և հօր , և եղի-
ցիս 'ած 'ամ յա՛մի : Քանզի յայն-
ժամ յագեցուսցես զիս առ 'ի
քէն սքանչելի յագմամբ , ո՛րզի
մի՛ քաղցեայց և մի՛ ծարաւեցայց
յաւիտեան : Որ ընդ հօր և ընդ

հոգւոյդ սրբոյ կենդանի ես, եւ թագաւորես յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն :

Աղօթք սրբոյն Թովմայի Աքուինացւոյ :

Ամենակալ Աստուած յաւիտենական ահաւասիկ մատչիմ առ խորհուրդ միածնի քո Տեառն մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի : Մատչիմ որպէս հիւանդ առ բժիշկն կենդանութեան, որպէս զանմաքուր առ աղբիւրն ողորմութեան, որպէս զաչացու առ լոյսն յաւէրժական պայծառութեան, որպէս զաղքատ եւ զտնանկ առ տէրն երկնի եւ երկրի։ Եւ արդ՝ հայցեմ ՚ի լիութենէ անչափ առատութենէ քո՝ առողջացո՛ զհիւանդութիւնս. լուա՛ զանմաքրութիւնս, լուսաւորեա՛ զկուրութիւնս, Ճոխացո՛

զաղ-

զտնանկութիւն. զգեցո՛ զմերկութիւն:
Ո՛պզի զհացն հրեշտակաց, զթա_
գաւորն թագաւորաց, և զտէրն
տերանց, պատկառանօք և խոնար_
հութ՟, զղջմամբ և եռանդիւն սիրոյ,
մաքրութ՟ և հաւատով, առա_
ջադրութ՟, և մտադրութ՟ այնպ
ընկալայց, ո՛պ անկ է փրկութեան
անձին իմոյ: Պաղատիմ առ քեզ
շնորհեա՛ ինձ մի՛ միայն զտրունեան
մարմնոյ և արեան ընդունել զխոր_
հուրդ, այլև զիսկութի և զզօ_
րութի նորա: Տո՛ւր ինձ բարե_
գութ՟ զաւ 'ի կուսէն մարիամայ
առեալ զմարմին միածնի քո տն
մերոյ յ՟ի ք՟ի այնպէս ընդունել,
ո՛պզի արժանի եղէց ընդ խոր_
հրդական մարմնոյ նորա միանալ,
և խառնել 'ի թիւս անդամոց ն՟ր:
Ո՛վ մարդասէր, պարգևեա՛ ինձ

զսիրելի քո զորդի. զոր այժմ ՚ի ճանապարհի ընդ քօղով ունիմ ընդունել. յապայն դէմյանդիման յաւէտ նկատել. որ ընդ քեզ. և ընդ Հոգւոյդ սբյ կենդանի է և Թագաւորէ յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն։

Մ.–

ԱՂՕԹՔ ԳՈՀՈՒԹԵԱՆ
ԶԿՆԻ
ՊԱՏԱՐԱԳԻ.

Սբյն Յովհաննու ոսկեբերանի:

Գոհանամ և մեծացու-
ցանեմ և փառաւորեմ
զքեզ տ̃ր ա̃ծ իմ, զի
զիս զանարժանս արժանացուցեր
յաւուրս յայսմիկ՝ հաղորդակից
լինել ա̃ծային և սոսկալի խորհր-
դոյ քո անարատ մարմնոյդ, և պա-
տուական արեանդ: Ս̃այսորիկ
զսոսա ՚ի բարեխօսութի՛ւն ունելով,

ա-

աղաչեմ յա̃մ աւուրս և 'ի ժամա-
նակս կենաց իմոց՝ ընդ սրբութե̃
քում պահեա զիս ։ Այլ յիշե-
լով զբարեգթութիւնս քո, և կենդանի
լինել ընդ քեզ, որ վ̃ս մեր չար-
չարեցար, և մեռար, և յարեար ։
Առ մերձեցի տ̃ր իմ և ա̃ծ՝ խոր-
տակիչն, կնքելով անձին իմոյ
պատուական արեամբդ քով ։
Ամենակարող մաքրեա զիս սոքօք
յա̃մ մեռելոտի գործոց իմոց, որ
միայնդ ես անմեղ ։ Ամրացո ըզ-
կեանս իմ տ̃ր յա̃մ փորձութե̃,
և զպատերազմօղն իմ դարձո յետս
պատկառեալ և ամաչեցեալ՝ որ-
չափ յառնէ 'ի վ̃ր իմ ։ Ամրացո
զգնացս մտաց և լեզուի իմոյ, և
զա̃մ ճանապարհս մարմնոյ իմոյ ։
Եր՝ հանապազորդ ընդ իս ըստ
անսուտ խոստմանց քոց. Թէ որ

ու-

ուտէ զմարմին իմ, և ըմպէ զարիւն իմ՝ նա յիս բնակեսցէ, և ես ՚ի նմա։ Դու ասացեր մարդասէր, կացո՛ զբանս Աստուածային անլուծանելի հրամանաց քոց։ Քանզի դու ես Աստուած ողորմութեան, և պարգևիչ ամենայն բարեաց. և քեզ վայելէ փառք հանդերձ Հարբդ, և ամենասուրբ Հոգւովդ, այժմ և միշտ, և յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն։

Աղօթք սրբոյն Թովմայի Աքուինացւոյ։

Գոհանամ զքեն տ՛ր սուրբ Հայր ամենակալ, Աստուած յաւիտենական, որ զմեղուցեալ և զանարժան ծառայս քո ոչ յիմոց արդեանց, այլ արժանաւորելով ողորմութեան քո յագեցուցեր պատուական մարմնով

նով և արեամբ որդւոյ քո տն մերոյ յսի քսի ։ Եւ արդ աղա-չեմ, մի՛ լիցի սա ինձ պարտա-ւորութի ՚ի պատիժ, այլ միջնորդ փրկարար ՚ի քաւութի․ զէն հա-ւատոյ, և վահան բարեսէր կամաց։ Ախտից իմոց բուժումն․ ցանկութե և տռփանաց մերժումն․ սիրոյ և համբերութե, խոնարհութե և հնազանդութե, և ամ առաքի-նութեց աճումն․ ՚ի դարանակալութեց թշնամեաց իմոց երևելեաց և ան-երևութից անվկանդ պաշտպա-նութի․ շարժմանց իմոց մարմնա-ւորաց, և հոգևորաց կատարեալ անդորրութի․ ՚ի քեզ ճշմարտիդ ած անքակ միաւորութի․ և ելից իմոց երջանիկ կատարած։ Եւ հայցեմ այնմ անճառ ուրախութե կոչ-նոցդ արժանի առնել զմեղաւորս,

ուր

ուր 'ը որդւոյ քո և հոգւոյդ սրբոյ՝ սրբոց քոց լոյս ես ճշմարիտ, և յագուրդ աննիւազ. և ուրախութիւն անզրաւ, և բերկրութիւն անսպառ, և երանութիւն կատարեալ 'ի Քրիստոս Յիսուս 'ի Տէր մեր, որում վայելէ փառք իշխանութիւն, և պատիւ, այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն։

Նորին սրբոյն Թովմայի Աքուինացւոյ աղօթք։

Օ՝ անճառելի ողորմութիւն քո Տէր Յիսուս Քրիստոս խոնարհեալ աղաչեմ. զի այս խորհուրդ մարմնոյ և արեան քո՝ զոր անարժանս ընկալայ. լիցի ինձ քաւութիւն յանցանաց. զօրութիւն վհատութեան. ամրութիւն յամենայն 'ի վիշտս կենցաղոյս. ընդունելութիւն Թողութեան. հաստատութիւն շնորհաց. դեղ կենաց. յիշատակ

քոց

քոց չարչարանաց, հզօրիչ տկա-
րութե. և պաշար իմոյ պանդխտ-
ութե: 'ի գնալ իմում առաջ-
նորդեսցէ. 'ի մոլորիլն դարձուսցէ.
'ի դառնալն ընկալցի. 'ի սայթա-
քելն լիցի ձեռնտու. յանկանելն
կանգնեսցէ. և 'ի հանապազոր-
դելն առաջնորդեսցէ 'ի փառս:
Ով բարձրեալդ 'ոծ, երանաւէտ
ներկայութի մարմնոյ և արեանքո
շրջեսցէ զքիմս սրտի իմոյ. բաց
'ի քէն ոչինչ քաղցրութի ճա-
շակել. ոչինչ գեղ օծրել. ոչինչ
անարժան սէր խնդրել. ոչինչ
մխիթարութեան ցանկալ. ոչինչ
բերկրութիւն ընդունել. ոչինչ
պատուոյ 'ի խնդիր լինել. յոչինչ
անգթութե երկնչել. որ կենդա-
նի ես, և թագաւորես ընդ հօր
և սբ հոգւոյն. ամէն:

Սիքստոս Չորրորդն՝ որոց տանին զաղօթս զայս, շնորհեաց զներումն ամ պատժապարտութեանց և զանցաւորութեանց որ ՚ի Պատարագին. և եւս զներողութիւն 2300. ամաց։

Աղաչեմ զքեզ քաղցրագութ տ՛ր իմ յ՛ս ք՛ս, չարչարանք քո լիցին ինձ զօրութիւն ամրացուցիչ և հզօրիչ. վէրք քո լիցին ինձ կերակուր և ըմպելի, կերակրել նոքօք, արբենալ, և զմայլել։ Յօղումն արեան քո լիցի ինձ լուացումն ամ յանցանաց իմոց։ Մահ քո լիցի փառք մշտնջենաւոր։ Եւ ՚ի սոսին լիցի ինձ սփոփումն, ցնծութիւն, առողջութիւն, և քաղցրութիւն, որ կենդանի ես, և թագաւորես ընդ հօր, և ընդ սբ հոգւոյդ. ամէն։

Մանկտանցն եօթներորդ շնորհեաց, և Յնեադելեաս ութներորդ հատուածոց ու- թուղթան հայր մեր ասա Ներողութեան նոցա, որք ասասցեն պհեստագեայ աղօթս զա ժեռ- կեշն:

Տէր Յս Քս հայր քաղցրագութ՝ աղաչեմ զքեզ. վն սիրոյ խնդութեն, զոր խնդաց մայր քո սիրելի. յոր- ժամ՝ երևեցար նմա յամենասուրբ գիշերի զատկին. և վասն այնր խնդութեն՝ յորժամ՝ ետես զքեզ փառաւորեալ լուսով ածութե, լուսաւորեա՛ զիս պարգևօք հոգ- ւոյդ սբյ. զի կարող եղէց կա- տարել զկամս քո զամ՝ աւուրս կենաց իմոց: Որ կենդանի ես. և թագաւորես ընդ այ հօր յաւի- տեանս յաւիտենից. ամէն:

Առ ամենօրհնեալ Կոյսն ։

րաշափառ և պայծառագոյն կոյս Մարիամ, մայր տն մերոյ յսի քսի, Թագուհի երկնի և երկրի, որ զարարիչն ամ արարածոց արժանի եղեր կրել ՚ի քո սբ յորովայնի. զորոյ զնոյն ճշմարիտ մարմինն, և զարիւնն ես անարժանս առնուլ համարձակեցայ. աղաչեմ զքեզ վն կուսական խոնարհութե քո, և վն չարչարանաց, և մահու Նորին որդւոյ քո, բարեխօս լինել առ Նա վն իմ ողորմելի մեղաւորիս, զի զորովք ՚ի սբ պատարագի Նորա անգիտութբ, անհոգութբ կամ անզգուշութբ զանց արարի. ամենասբ հայցուածովք քո ներեսցէ ինձ. ամէն ։

Աղօթք սրբոյն Գրիգորի Նարեկացւոյ։

Արեգակն արդար, ճառագայթ օրհնեալ. լուսոյ կերպարան. փափաք անձկուե. բարձրեալ անքննին, զօրեղ անպատում՛, բարւոյ բերկրութիւն, յուսոյ տեսութի, գովեալ երկնաւոր. Թագաւոր փառաց. քս արարիչ. խոստովանեալ կեանք։ Եւ արդ զթերութի վրիպանաց բազմախառն ձայնի եղկելոյս ամենազօրդ բանիւ լցեալ մատուցես յաղերս հաճութեան հօր քում բարձրելոյ։ Որ վս իմ ՚ի փորձ եկիր անխծից, կերպարանեալ զիմ նմանութի ամենևին՝ կենաց օրհնութիւն. վերնոց, և ներքնոց բարեխնամօղ տեսուչ համայնից։ Օ ի թէ յանձն առեր մեռանել վս իմ ՚ոծ և տ՛րդ բոլորե-

րեցուն, որչափ հանձնեցիս առա_
ւել և այժմ՝ վտանգաւորս կրից
կարեկցել, ընդ իմ պարտաւորիս
միշտ աղօթելով ազգակցաւ մարմ_
նոյդ առելոյ 'ի մէնջ՝ առ հանա_
պատի՛ւդ քո հայր։ Եւ վս՟ արեանդ
պատուա՛կանի միշտ մատուցելոյ
'ի հաճութիւն կամաց առաքչիդ,
բարձցին վտանգք մեղուցեալ դա_
տապարտելոյս. Թողցին պարտիքն,
ապաքինեսցի ամօթն. մոռասցին
պատկառանքն, բարեգործեսցին
դատակնիքն. սատակեսցին որ_
դունքն, վերասցի լալն, հանդար_
տեսցէ կրծումն ատամանցն, սպա_
ռեսցին ողբքն. հատցին արտա_
սուքն, մերժեսցի սուգն. հալա_
ծեսցի խաւարն. վատնեսցի հուրն
սաստկութեան. հերքեսցին տան_
ջանարանքն բազմօրինակք. եկես_

ցեն գթուե՛ք կամողիդ, և պարգևո-
ղիդ կենաց ամենից. ծագեցէ
լոյսդ. արագեցէ փրկու՛թիդ. հասցէ
օգնու՛թիդ, ժամանեցէ այցելու՛թիդ.
կանխեցէ ցօղդ ողորմութեան.
յառաջեցէ՛ արբուցէ՛ զանդաս-
տանս պասքեալ՝ անկեալ ոսկերացս
թշուառութք 'ի վիհն մահու.
ծաղկեցէ՛, պտղաբերեցէ՛ բա-
ժակդ երկնաւոր արեան կենարա-
րիդ զերկիրս խնամեալ աւուր
լուսոյ, որ անծախապէս միշտ պա-
տարագի յիշատակ կենաց փրկու՛ե
հոգւոց ննջեցելոց: Ո՛ի ամե-
նայնիւ՛ մահացեալ հոգիս մարմնովս
մեղաց շնորհօք քո գթած 'ի քեզ
զօրացեալ՝ քեւ նորոգեցայց, զա-
տեալ 'ի մեղաց՝ անմահ կենդա-
նութք 'ի յարութեանն արդարոց
հօր քում օրհնեցեալ. ը՟ որում

քեզ

քեզ փառք, և հոգւոյդ ս՟բյ բարեբանութի՛ւն վայելչական գոհութ՟ն այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն։

Այլ աղօթք զկնի Պատարագին։

Հոգի ք՟սի սրբեա՛ զիս. մարմին ք՟սի կեցո՛ զիս. արիւն ք՟սի արբեցո՛ զիս. Ջուր կողին ք՟սի լուա՛ զիս. չարչարանք ք՟սի զօրացո՛ զիս։ Բարերար յ՟ս լո՛ւր ինձ. 'ի վէրս քո ծածկեա՛ զիս, և մի՛ թողուր զիս մեկնել 'ի քէն. 'ի չարասէր թշնամւոյն զերծո՛ զիս. 'ի ժամ մահուան իմոյ կոչեա՛ զիս, և հրամայեա՛ ինձ գալ առ քեզ, օրհնել զքեզ ը՟դ ս՟բս քո յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն։

Այլ աղօթք ընդ Պատարագին ։

Օրհնեալ է քրիստոս որդի ա՟յ, որ պատարագեցաւ այսօր 'ի մէջ ս՟բ եկեղեցւոյ, և ընդ ն՟մ տեղիս, Հօր 'ի հաշտութ՟ի, և մեզ 'ի քաւութ՟ի, և 'ի թողութիւն մեղաց։ Պարգևեսցէ ք՟ս որդին ա՟յ յա՟մ պատարագաց մասն և ողորմութ՟ի մեզ, և ծնողաց մերոց, և երախտաւորաց ամենեցուն, և այնոցիկ՝ որք յանձնեցին մեզ յիշատակել յաղօթս. և ևս ն՟մ հաւատացելոց՝ կենդանեաց և ննջեցելոց ։ Նա ինքն օրհնեալ եղիցի ընդ Հօր և ընդ ս՟բ Հոգւոյն յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն ։ Ս՟բ երրորդութ՟ի ընկա՛լ զպ՟տրգս ընծայեալս քեզ, 'ի յիշատակ մարմնացելոյ բանին՝ ծննդեան և չարչարանացն, յա-

րու-

րութե՛ և համբարձման, և 'ի յիշատակ երանուհի կուսին մարեամու, երանելի յովհաննու մկրտչին, և սրբոց առաքելոցն պետրոսի և պօղոսի, և սրբոյ հօրն մերոյ գրիգորի լուսաւորչին, և նմ սրբց. և Նոքա բարեխօսեսցեն վն մեր և վն ծնողաց մերոց, և երախտաւորացն ամենեցուն, կմ որք յանձնեալ են 'ի յաղօթս մեր, լիցի մասն 'ի պատարագէս մերմէ. և դու տր յն ընկալցիս զնդրուածս մեր, և քեզ փառք հանդերձ հարբ, և սբ հոգւովդ յաւիտեանս. ամէն։

Աղօթս գոհութեան զկնի Պատարագին. ԼԳ։

Օրհնեցից զտէր յամ ժամ, յամ ժամ օրհնութիւն Նորա 'ի բերան իմ։

Ի տ՛ր պարծեսցի անձն իմ. լուի-
ցեն հեզք, եւ ուրախ եղիցին։
Մեծ արարէք զտ՛ր ինեւ, եւ բա՛րձր
արասցուք զանուն ն՛ր ՚ի միասին։
Խնդրեցի ՚ի տ՛նէ, եւ լուաւ ինձ.
յ՛ամ նեղութենէ իմմէ փրկեաց զիս։
Մատիք առ տ՛ր եւ առէք զլոյս.
եւ երեսք ձեր մի ամաչեսցեն։
Այս աղքատ կարդաց առ տ՛ր, եւ
տէր լուաւ սմա. յ՛ամ նեղու-
թենէ սորա փրկեաց զսա։
Բանակք հրեշտակաց տ՛ն շուրջ է
զերկիւղածովք իւրովք, եւ պա-
հեսցէ զնոսա։
Ճաշակեցէք եւ տեսէք զի քաղցր է
տ՛ր. երանեալ է այր՝ որ յու-
սայ ՚ի նա։
Երկերո՛ւք ՚ի տ՛նէ ա՛մ սուրբք նորա.
զի ոչ է ինչ պակասութիւն
երկիւղածաց նորա։

Մե-

Մեծամեծք աղքատացան և քաղցեան, բայց որք խնդրեն զՏէր, մի՛ պակասեսցի ՚ի նոցանէ ամ բարութի ։

Եկայք՝ որդեակք իմ և լուարուք ինձ, և զերկիւղ տն ուսուցից ձեզ ։

Ո՞վ է մարդ որ կամի զկեանս. և սիրէ զաւուրս իւր տեսանել ՚ի բարութեն ։

Լռեցո՛ զլեզու քո ՚ի չարութենէ. և շրթունք քո մի՛ խօսեսցին զնենգութիւն ։

Խոտորեա՛ց ՚ի չարէ՝ և արա՛ զբարի. խնդրեա՛ զխաղաղութի և երթ զհետ նորա ։

Աչք տն ՚ի վր արդարոց. և ականջք նորա ՚ի վր աղօթից նոցա ։

Երեսք տն ՚ի վր չարագործաց. սատակել յերկրէ զյիշատակս նց ։

կարդացին արդարքն առ տէր և տէր լուաւ նոցա, յամ՛ նեղութէ նոցա փրկեաց զնոսա։
Մերձ է տէր առ այնոսիկ որք մաշեալ են սրտիւք, և զխոնարհս հոգւով կեցուցանէ։
Բազում նեղութիւնք են արդարոց. յամէ փրկէ զնոսա տէր և պահէ զամ՛ ոսկերս նոցա. և մի 'ի նոցանէ մի՛ փշրեսցի։
Մահ մեղաւորին չար է. բայց որք ատեն զարդարն, զղջասցին։
Փրկէ տէր զանձինս ծառայից իւրոց. մի՛ զղջասցին ամենեքեան որք յուսացեալք են 'ի նա։

Այլ սաղմոս գոհութեան ճխէ։

Օրհնեա անձն իմ զտէր. օրհնեցից զտէր 'ի կեանս իմ, սաղմոս ասացից այ իմոյ մինչև եմ ես։

Մի

Մի՛ յուսայք յիշխանս եւ մի՛ յոր-
դիս մարդկան, զի ոչ գոյ փըր-
կութիւն ՚ի նմա ։

Ելցէ հոգի ՚ի նոցանէ եւ դարձցին
անդրէն ՚ի հող. եւ յայնմ աւուր
կորիցեն ամ խորհուրդք նց ։

Երանի ազգի որոյ տր ած յա-
կոբայ օգնական նորա, եւ յոյս
նորա ՚ի տր ած է ։

Որ արար զերկինս եւ զերկիր, ըզ-
ծով՝ եւ զամ՝ որ է ՚ի նոսա ։

Որ պահէ զճշմարտութիւն յաւի-
տեան, եւ առնէ իրաւունս
զրկելոց ։

Տայ հաց քաղցելոց, եւ արձակէ
զկապեալս տր ։

Տէր բանայ զաչս կուրաց. եւ
կանգնէ զգլորեալս տր ։

Տր սիրէ զարդարս, տէր պահէ
զպանդուխտս, զորբս եւ զայրիս

ըն-

ընդունի տ՛ր, և զճանապարհս
ամբարշտաց կորուսանէ ։
Թագաւորեսցէ տէր յաւիտեան,
ա՛ծ քո սիոն յազգէ մինչև
յազգ ։

ԱՂՕԹՔ

՚Ի պէտս իւրաքանչիւր հաւատացեալ քրիստոնէից առ ՚ի ասել յառաջ և զկնի խորհրդոյ Խոստովանութեան, և Հաղորդութեան ։

Աղօթք յառաջ քան զսբ̃ խորհուրդն Խոստովանութե̃ ։

ՀԱյր ողորմութե̃, և ած̃ ամ̃ մխիթարութե̃. ահաւասիկ ես անկանիմ առաջի մեծ_

մեծվայելչութեան քո, ցաւելով,
և զղջալով ՚ի վ՛ր տմ մեղաց զորս
գործեցի ընդդէմ քո: Ողորմեա՛ց
տ՛ր իմ յա՛ մեղուցեալ հոգւոյ իմոյ:
Օգնեա՛ գործոց ձեռաց քոց զոր
դու այնչափ սիրով արարչագոր-
ծեցեր, և փրկեցեր: Տ՛ր իմ ցա-
ւիմ ՚ի սրտէ ՚ի վ՛ր տմ մեղաց ի-
մոց, զորս այժմ յիշեմ մասնա-
ւորաբար, և ընդհանրապէս, և
այլ տմ գործելոց, ՚ի ժամանակէ՝
յորմէ սկսայ ճանաչել զբարին և
զչարն, մինչև ցայժմ. և ցանկամ՝
և ես ցաւիլ զի նոքօք վշտացուցի
զքեզ զփրկիչդ իմ, և զ՛տմ բա-
րութիւնդ իմ. և այժմ ապա-
ւինեալ յողորմութ՛ի քո, յառա-
ջադրեմ՝ խոստովանել ամբողջա-
բար, և ապաշխարել որչափ կարող
եմ. և ուղղել ըզվարս իմ օգնութ

շնորհաց քոց, յորժամ կախի տմ
բարի ։ Տ՛ր իմ և ա՛ծ իմ օգնեա՛
աղքատ հոգւոյ իմոյ ։

Փառաւորեալ կոյս Մարիամ մայր
ա՛ծն իմոյ մաղթեա՛ վ՟ն իմ մեղաւորիս ։

Ս՟րք (Ն.) փաստաբանք իմ,
և ամ՛ ս՟րք որք էք յերկինս, բա-
րեխօս լերուք վ՟ն իմ մեղաւորիս ։

Երկնային հոգիք․ և դու հրեշ-
տակդ իմ պահպան, բարեխօս լեր
վ՟ն իմ մեղաւորիս ։ Եւ վ՟զի ինև
չեմ բաւակն ստանալ զայս շնորհս,
աղաչեմ զքեզ հրեշտակդ իմ, զի
մատուցես առաջի ա՛ծն իմում զայս
բարի կամն իմ, և ընկալ վ՟ն իմ առ
՚ի կատարել բարիոք զայս խոստովա-
նութիս իմ՝ ՚ի գովութի և ՚ի փառս ա՛յ,
և ՚ի փրկութի հոգւոյ իմոյ․ ամէն ։

Ա՟Ծ քաւեա՛ զիս զմեղաւորս ․
Յ՟ս որդի դաւթի ողորմեա՛ ինձ ։

Աղօթք զկնի խոստովանութենէ:

Մարդասէր տէր և փրկիչ իմ, աղաչեմ զքեզ վասն անբաւ բարութեան քո, տուր ինձ զշնորհս, զի մի՛ ևս զայրացուցից զածային մեծվայելչութիւն քո. այլ սիրեցից զքեզ. ծառայեցից քեզ բոլորով սրտիւ իմով, և ամ Հոգւով իմով: Ողորմութիւն քո, և մեծագին արիւն քո Հեղեալ վս իմ 'ի խաչին, լցուսցէ զամ պակասութիւնս, զորս ընդդէմ կամաց իմոց արարի 'ի սբ խոստովանութեանս: Տէր իմ, վս սիրոյն՝ որով աղաչեցեր զՀայր քո երկնաւոր սակս խաչահանուաց քոց, ներեա՛ ինձ թշուառացեալ մեղաւորիս, ոպ և ես վասն սիրոյ քո ներեմ ամենեցուն, որք երբէք վշտացուցեալ են զիս, և խընդ-

խնդրեմ ՚ի քէն ներել նոցա, և շնորհել ամենեցուն զա՟ծային ըզ-շնորհս քո, և զյաւիտենական կեանս ։ Տ՟ր իմ, ՚ի ս՟բ խաչ քո, և ՚ի մահ քո դնեմ զա՟մ գոյս իմ ։ Քեզ տ՟ր նուիրեմ զիս բոլորովին, և ՚ի ձեռս քո յանձն առնեմ զիս ։

Ո՜վ հրեշտակ իմ պահապան, զայս ա՟մ ներգործութիւնս իմ նուիրեա՛ տ՟ն իմում. և լե՛ր իմ պաշտպան առաջի Ա՟յ իմոյ, և ազատեա՛ զիս յա՟մ դժոխային թշնամեաց ՚ի ձեռն ա՟ծային շնորհաց, և օժանդակութեան քո. տո՛ւր ինձ մաքրութի՛, և սրբութիւն խղճի մտաց. և պահպանեա՛ զիս ՚ի նմին, ՚ի փառս Ա՟յ և ՚ի փրկութի՟ հոգւոյ իմոյ. ամէն ։

Աղօթք յառաջ քան հաղորդութիւն:

Քաղցրագութ, և մարդասէր
տ՛ր իմ յ՟ս ք՟ս, միակ սէր իմ՝, և
խնդու՟ն սրտի իմոյ, ողորմեա՛ց ինձ
թշուառացեալ մեղաւորիս. և վ՟ն
արդեանց դառնակսկիծ չարչարա-
նաց և մահուան քո սրբեա՛, և
մաքրեա՛ զսիրտ իմ՝ յամ՟ անմաքուր
և յերկրաւոր ըղձից. ո՟պզի կա-
րող եղէց ընդունել զքեզ ՚ի սուրբ
խորհրդեան: Փոխարկեա՛ զիս ՚ի
քեզ տ՛ր իմ. ո՟պզի ՚ի քեզ, և քև,
և ընդ քեզ կեցից մինչև ցմահ,
՚ի պատիւ և ՚ի փառս ա՟ծային
մեծվայելչութեան քո:

Առ ամենօրհնեալ Կոյսն:

Ամենօրհնեալ, և բարեգութ կոյս
Մարիամ. մայր տ՟ն իմոյ յ՟ի ք՟ի,

ա-

աղաչեմ զքեզ 'ի բոլոր սրտէ իմ-
մէ, զի բարեխօսութբ՟ քով բարձ-
ցես յինէն զայն ամ՟ որ անհաճոյ է
ամենամաքուր աչաց, և սիրեցեալ
որդւոյ քում տն՟ իմոյ, որ սրբեաց
զիս. և պատրաստեա 'ի յիս մա-
քուր, հաճոյական, և բերկրալի
օթևան մեծվայելչութե՟ տն՟ իմոյ։
Աղաչեմ զքեզ, ծոխացս, և պղծ-
նեա զաղքատացեալ և զմերկացեալ
հոգիս իմ արգեամբք և զօրութ՟բ
քով. և այնպէս արա ով ցանկալի
սիրեցեալ որդիդ քո ճշմարիտ ած՟
իմ և փրկիչ իմ. ամէն։

Աղօթք առ պահապան հրեշտակն։

Ով հրեշտակդ իմ բարերար,
որոյ հովանաւորութե՟, և պահ-
պանութե՟ աւանդեաց և յանձն
արար տր՟ զհոգի և զմարմին իմ,

առ 'ի լուսաւորել զիս 'ի պան-
դխտութեան իմում. դիմեմ արդ
առ գթութիւն քո, ոպզի օգնեսցես
ինձ առ 'ի արդեամբք մատչել
առ այս խորհուրդ ածային, մաք-
րութեամբ սրտի, կենդանի հաւա-
տով, հաստատուն յուսով, և
բորբոքեալ սիրով. ոպզի ընկա-
լայց զպարգևս, և զշնորհս, որք
պարգևեալ են 'ի տնէ նոցա՝ որք
արժանաւորապէս մատչին առ Նա:

Աղօթք զկնի Հաղորդութեան:

Տէր իմ յս քս միակ փրկիչ իմ,
ամ սրտիւ իմով երկրպագանեմ
քեզ, և անբաւ շնորհս մատու-
ցանեմ վասն այնչափ բարերարուե
քո: Եւ քանզի արժանի ես ամ
սիրոյ, սիրեմ զքեզ 'ի վեր քան
զամ. և ցաւիմ զի ոչ սիրեցի և
ոչ

ոչ սիրեմ զքեզ որչափ արժանի ես. փոխանակ այնորիկ մատուցանեմ քեզ զերկրպագութիւնս, զգոհութիւնս, և զխղճս սրտիս, յարգանաց. և շնորհապարտութեան, զորս ամենասուրբ մայր քո, և ամենայն սուրբք և ծառայք քո մատուցին քեզ. և այժմ մատուցանեն ՚ի համօրէն սուրբ եկեղեցւոյ սիրեցեալ հարսին քում։ Ցաւիմ որ ՚ի վեր քան զամենայն ինչ վասն վշտացուցանելոյ իմոյ զքեզ զիարդ և իցէ. և տրտմութիւն է ինձ զի ոչ ցաւիմ որչափ արժանի է բարութեան և մեծվայելչութեան քո. որոյ վասն մաղթեմ ՚ի քէն խոնարհութեամբ զթողութիւն ՚ի ձեռն արդեանց ամենասուրբ չարչարանաց քոց. և ընդ նմին մատուցանեմ քեզ զիս, զամենայն վաստակս իմ. և որչափ ինչ ունիմ առնել և կրել

զամ ժամս կենաց իմոց 'ի վճարումն, և 'ի թողութիւն մեղաց իմոց ։ Եւ զորօրինակ ապաւինիմ յանբաւ բարութիւն և 'ի գթութիւնքո, որով պատրաստ ես ներել ինձ, նոյնպէս ես մաղթեմ զառատ շնորհս պարգևել ինձ առ 'ի ուղղել զիս. և տոկալ մինչ 'ի վախճան 'ի սէր ծառայութեան քում. ամէն ։

Դարձեալ աղօթք ։

Ամենասիրելի յս, և տէր իմ. միակ յոյս և կեանք հոգւոյ իմոյ. վս անչափ սիրոյդ որով հաճեցար գալ 'ի սիրտ իմ, խոնարհութբ աղաչեմ զքեզ մի թողուր ինձ երբէք անկանել 'ի մահուչափ մեղս, և թողուլ զքեզ զաղբեւրդ ամ բարեաց ։ Աղաչեմ զքեզ տր յս քս. զօրութիւն մեծաբարոյք և

քաղցր

քաղցր սիրոյ քո վառեսցէ՛ զիս , և մնացէ՛ 'ի սիրտ իմ. մաքրեսցէ՛ և ձգեսցէ՛ առ քեզ զա՟մ զգայունս իմ. ո՟պզի իբրև բոց բորբոքեալ . և երկաթ հրացեալ բոլորովին վառեսցի 'ի ծայրն սիրով քով. մոռացայց զլխովին զանձն իմ, և զունայնութի՛ւն աշխարհիս, և միայն զքեն խորհեցայց. քեզ անձկացայց. և 'ը քեզ միայն կատարելա՟պ սիրով միացի հոգի իմ: Տ՟ր իմ յ՟ս ք՟ս , յարեան քում պատուականի , և 'ի փրկագործ չարչարանս քո և 'ի մահուան քում զլխովին պատսպարեմ և արկանեմ զանձն իմ. յամենաս՟ր բազուկս քո դնեմ զիս , և յանբաւ սէր քո յանձն առնեմ զհոգի իմ :

Եւ վ՟զի սակս մեծամեծ մեղաց իմոց ամենևին անարժան ճանաչեմ զանձն

զանձն իմ այսչափ բարեաց, կար-
դամ յօգնութի զամենասբ մայրքո,
և զտիրուհին իմ. զսբ հրեշտակն
իմ պահապան, զսբ (Ա.) փառ-
տաբանսն իմ. և զամ երկնային
զօրսն, բարեխօսել վասն իմ։
Կարդամ առ նա 'ի ժամու մահ-
ուան իմոյ, որպէսզի դու տր իմ
հաշտեալ միջնորդութբ նոցա,
գթալով յիս՝ դիցես զսբ խաչ
քո և զմեծագին մահդ ընդ մեղս
իմ, և ընդ արդարութեն քո. և
հոգի իմ՝ որ յայնժամէ ամբա-
ցեալ նմ խորհրդովք, և այլ հո-
գևոր նպաստիւք՝ հանգիցէ 'ի քեզ
նծ իմ. և 'ի վախճանի աշխար-
հիս, յորժամ կամիցիս դատել.
և ես յարեայց սովին մարմնով,
կոչեցեալ եղէց առ 'ի քէն վայե-
լել յարքայութե 'ի յաւիտեան,

ուր

ուր 'ի պատիւ և 'ի փառս քո յըն-
կերութե՛ ամ Հրեշտակաց և սրբց՝
կատարեալ սիրով և հաճութբ
սիրեցից, վայելեցից, և օրհնեցից
զ՚ածային մեծվայելչութի քո 'ի
յաւիտեան. ամէն ։

Աղօթք սբյն Օգոստինոսի զկնի Հաղորդութեան ։

Ամենաքաղցր և բարերար տէր իմ
յս̃ քս̃, որ վասն անբաւ բարութե
քո մտեր յանարգ և յաղքատ
տունս յայս, զարդարեա՛ և ճո-
խացո՛ գանձուք քո, որպէսզի լինիցի
արժանաւոր օթեվան քո. Հան-
գի՛ր 'ի սմին, զի 'ի քեզ միայն
հանգիցէ սիրտ իմ ։ Մի բաւա-
կան տէր իմ տալդ ինձ զսբ մար-
մին քո, այլ տո՛ւր և ես զգանձս և
զշնորհս՝ զորս տանիս ընդ քեզ.
զի

զի նուաղ օգտեսցէ ինձ ճաշակելն
զհացդ երկնային, եթէ նքթեալ
մնացից 'ի շնորհաց քոց. և եթէ
ըմպելով յաղբերէ աստի կենաց,
ոչ զովացայց, կմ՟ շիջուցից զանյագ
ծարաւ երկրայնոց, աշխարհայնոց,
և զգալեաց, որք ամբոխեն զիս, և
տագնապեն զսիրտ իմ: Դու ես
լոյս ճշմարիտ աչաց իմոց. ցնծութի՟ն
հոգւոյ իմում. զուարճութիւն
սրտի իմում. կեանք հոգւոյ ի-
մում. քաղցր փեսայդ իմ. միակ
բարի իմ: Տո՛ւր տ՛ր զսիրտ բոլո-
րովին փոխարկեալ 'ի քեզ. զյի-
շողութի՛ւն որ հանապազ յիշեսցէ
զքեզ. զմիտս՝ որ ճանաչիցէ ըզ-
քեզ, և խորհեսցի յ'ամի. և մի
հոգի՝ որ միշտ 'ի ներքուստ իցէ
միացեալ ը՛ն քեզ: Շնորհեա՛ ինձ
զկեանս մի՝ որ իցէ բո՛լորովին քո.
և

և զմահ մի հանդիստ և անդորր՝ որ լիցի սկիզբն յաւիտենական և երանելի կենաց • որում զօրութբ՟ այսր սբ՟ խորհրդոյ մնամ ակնկալեալ, և խնդրեմ 'ի քէն տծ՟ իմ յաւիտենական • ամէն ։

Աղօթք առ որդին Տէր, և առ ամենասուրբ Կոյսն յետ ամենայն Հաղորդութեան ։

Անբաւ գոհութիւն մատուցանեմ անսահման բարութեան քում և ողորմութեան քում տծ՟ իմ յաւիտենական, և քեզ ամենօրհնեալ կոյս մարիամ, վասն անչափ բարութեանց զոր արարեր ընդ իս, պարգևելով ինձ զշնորհս ընդունելոյ զամենօրհնեալ և զքաղցր պտուղ մաքրափայլ որովայնի քում • զայն ճշմարիտ տծ՟, և ճշմարիտ մարդ, զփրկիչն իմ ։ Աղաչեմ 'ի քէն

տմ

ամ՟ սրտիւ իմով մայր գթութե՟
վասն ամ՟ արդեանց քոց, և սիրե_
ցեալ որդւոյ քում. զի ընկալցիս
զքաւութի՟ և զթողութի՟ ամ՟ մե_
ղաց իմոց. զմաքրութի՟ յամ՟ ախ_
տից իմոց. զյառաջադիմութիւն
՚ի բարիս. զհամբերութի՟ ՚ի տա_
ռապանս. զյաղթութիւն յամ՟
փորձութիս. զհաստատութի՟ ՚ի
բարւոք յառաջադրութե՟. զատե_
լութի՟ և զզուումն աշխարհային,
և զգայական իրաց. զսէր, և
զախորժ երկնային և հոգևոր
բարեաց. հանդերձ կատարեալ
յանձնարարութբ՟ ամ՟ այլն կամաց
քոց յամ՟ի ։

Օ, այսոսիկ շնորհս խնդրեմ ՚ի
քէն տէր իմ յիսուս քս՟ շնորհել
ինձ վասն արդեանց իննամսեայ
կրելոյ զքեզ ամենօրհնեալ մօր
քում

քում յամենայն որովայնի իւրում և վն կուսական կաթինն՝ որով դիեցոյց և սնոյց զքեզ ։ և վն ամենահամոյ ծառայութեն՝ զոր ընդ ամենողջախոհ փեսային իւրում յովսեփայ ծառայեաց քեզ ՚ի կեանսն և ՚ի մահուան իւրում ։ որպէսզի ՚ի յես լիցի միշտ փառաւորեալ սբ̃ անունդ քո ։ ամէն ։

Աղօթք սբյն Ներսիսի Լամբրոնացւոյ ։

Առ քեզ ակնարկեմ, աղբիւր ջրոյ կենդանւոյ, և աղաղակեմ, թէ ընդէ՞ր է ինձ սրբութե ծարաւել, երբ դու ես իմ սրբութի։ կամ ընդէ՞ր փափաքիմ մաքրութե, մինչ դու ես իմ մաքրութիւն ։ Այսուհետև ուսեալ, եթէ դու ես իմաստութի մեզ յայ տուեալ ար-

արդարութիւն, և սրբութիւն, առ
քեզ ծարաւեմ, քեզ փափաքեմ,
քեզ տենչամ. տո՛ւր իմ ծարա-
ւեալ ոգւոյս զքեզ զովացումն աղ-
բեր ջրոյ կենդանւոյ խաղացելոյ
՚ի կեանսդ յաւիտենից: Ծա-
րաւեմ ըմպել ՚ի կրկին վտակաց
կողիդ, որով և սրբեալ սիրով քո
զմայլիմ: Քաղցնում ուտել
զմարմինդ, որով կենդանացեալ
անմահ ես լինիմ: Փափաքեմ
ողջագուրել զխոցոտուած ձեռացդ,
որով հասեալ առ քեզ պսակիմ:
Տենչամ ակնարկել զդէմսդ, որոյ
ապտակաւն ՚ի վէրաց իմոց բժըշ-
կիմ: Վաղվաղակի լո՛ւր ինձ տէր,
զի նուաղեաց յինէն հոգի իմ:
Նուաղեցաւ հոգի իմ ՚ի քո ան-
ճառդ սիրոյ: Տոչորեցայ յառքեզ
տափանացդ ո՛վ վաամն իմ խաչեալ:

Է E Թալ-

Թալկացայ, յորժամ առ քեզ ակնարկեմ ով վասն իմ ապտակեալ ։ Եւ աղաղակեմ՝ ցո՛յց ինձ զդէմս քո, լսեցո՛ ինձ զբարբառ քո, զի ձայն քո քաղցր է, և դէմք քո գեղեցիկ ։ Ե՞րբ եկից՝ երևեցայց քեզ ։ Արդ՝ լո՛ւր ինձ, և արբեցո՛ զիս վաղվաղակի քո գիտութեանդ և սիրով ․ զի և յինէն՝ որ հաւատամ 'ի քեզ, բղխեսցեն աղբիւրք ջրոց կենդանութեան ։

Առին փորձեալ աղօթք ։

Մեք շուրջ պատեալ 'ի տարակուսանացս յոյժ կողմանց սրտիւ շաղախեալքս, և ունկնդրութեան կարօտեալքս՝ նայիմք առ քեզ փորձ տկար բնութեանս քահանայապետդ յն ։ Ո՞վ որ վն մեր մեղս

Ձ F ե-

եղեր, զի մեզ լիցուք վասն քո
արդարութիւն։ Ո՛վ որ վասն մեր
երկրաւոր եղեր, զի մեզ լիցուք
վ̄ն քո երկնաւորք։ Ո՛վ որ վասն
մեր հաց եղեր, զի մեզ ՚ի ճաշա-
կելն զքեզ՝ սրբեսցուք։ Տո՛ւր
զպարարեալ վշտօք մարմին քո՝
ընդ սրտի սրբարար կերակուր.
Մատռուա՛կեա զարեան քո վտակ
անմեղ կայլակեալ՝ որդւոց մարդ-
կան անմեղութեան զմայլումն։
Զգեա՛ զփրկական քո զխաչդ զօ-
րեղոցս ՚ի ծով աշխարհիս առ
քեզ վերածիչ։ Կարօտացաք
շնորհի՝ սփռեա՛։ Լքաք ՚ի գոր-
ծոց՝ քաւեա՛։ Մարխափեմք ընդ-
խաւար՝ ճառագայթեա՛։ Կոր-
ծանեցաք ՚ի հաւատոց՝ հաստա-
տեա՛։ Դու ես յոյս, դու ես
լոյս, դու ես կեանք, դու ես քա-
ւու-

ւութիւն, դու ինքն և անմահու-
թիւն։ Ի՛քեզ ապաւեն յեցեալքս
՚ի շնորհս քո։ ՚Ի քէն կարօտին
առնուլ փրկութիւն խառնեալքս
՚ի մարմնոյդ քո։ Ո՛ քեզ ունին
քաւիչ քահանայ՝ գնեալ արեամբ
հօտս քո։ Հայեա՛ց յամենեսեան։
Սփռեա՛ զտարակուսանս մեր քոյին
վաստակովքդ։ Հանդարտեա՛ց ըզ-
խռովութիւնս մեր՝ քոյին խաղա-
ղութեամբդ։ Հանգո՛ զաշխատանս
մեր ՚ի քո օթեվանդ, ուր դու
գնացեր ո՛վ տէր, և խոստացար։
Արժանացո՛ զքոյսս՝ փառաւորել
զքեզ այդր ընդ հօր, և ընդ սբ
հոգւոյդ յաւիտեանս. ամէն։

Աղէրս ճաշընտանաց խօսք ընդ յիսի։

Այլ դու նայեա՛ յիս ամենակա-
րող տէր իմ յս՝ յաթոռոյ փա-

ռացդ՝ և շնորհաց, տալով անար-
ժան քո ծառայիս զանխռով միտս՝
՚ի յոյս հանդերձեալ քո յուսոյդ։
Տե՛ս տէ՛ր թէ ո՛րքան վտանգիմք
յաղցաւոր կենացս կրեց ՚ի զանա-
զան հողմոց բքաբեր շնչմանց ե-
րեքալեանն խռովութբ, թշուա-
ռացեալ մտացս երևեալ։ Ու-
նիմ տէ՛ր, պտուղ գործոց քեզ
նուէր հաշտութե՛. քանզի զոր
ունել կարծէի՝ մաշեալ պակա-
սեաց՝ ՚ի քում ահաւորութե՛դ
եկեալ գիտութ՛ի։ Եւ ես մերկ՝
և թափուր, կիսամեռ՝ և ոգեկոր-
ծան միայն զմարդասիրուե՛ ոտիցդ
կախիմ. բուռն հարեալ զդմանէ,
և ոչ երբէք զթողուլն ախոր-
ժեմ։ Հա՛ն զիս ՚ի չարս շաւղաց՝
զորս բերանով իմով աղարտեմ՝ ։
Եւ ուսո՛ զճանապարհս քո ուղիղս,

ո-

որում կամօք սրտիւ վկայեմ ։ Անկայ 'ի մահճիս մեղաց, և ես ինձէն զգարշութի՛ն մեղացս թողո-քեմ ։ Տո՛ւր զբժշկութի՛ն ախտա-ցեալ հոգւոյս, որ առողջացուցա-նել զայլս խարեմ ։ Զուխտս հոծեալս բանի յեկեղեցիդ անդ-րանկաց առաջի տմ երկիւղածաց քոց նուիրեմ ։ Կերիցեն տնանկք, և յագեսցին 'ի սմանէ, և օրհ-նեսցեն զքեզ, որ զտ՛րդ խնդրեն ։ Զաղօտացեալքս լոյս բարեկա-մացն քոց ցուցանեմ. յիշեսցեն սովաւ, և դարձցին առ տ՛րդ՝ որք 'ի ծագաց երկրէ քումդ գիտութե՛ն փափաքին ։ Քեզ փառք՝ պար-ծանք և գրաւ աշխարհի՝ 'ի յեր-կինս փառաւորեալ, յաւիտեանս յաւիտենից ։

Տորգ տէյն Թովմայի՝ առ ամենասէր Հաղորդութիւն ։

Երկրպագեմ՝ տենչմամբ սրտի՝
Ա՛ծութե ·
ստուգիւ ծածկեալ՝ զգալի ձևօք՝
յայսմ խորհրդեան ։
Քեզ խոնարհի՝ սիրտ իմ բոլոր՝
որպէս արժան ·
զի զքեզ տեսեալ՝ ոչ հանդարտի՝
քոյդ մեծութե ։
Տեսք և քիմք՝ քեւ սխալին՝ ընդ
շօշափման ·
բայց լսելեօք՝ հաւատալի՝ լինի
միայն ։
Ստոյգ հաւատամ՝ զորինչ ասաց՝
Ա՛ծըն բան ·
քան զոր ոչինչ՝ է ստուգագոյն՝
ճշմարտութեան ։

'Ի խաչին էր՝ Ա՛ծութիւն՝ անյայտ
միայն ․
Իսկ աստ Թագչի՝ և մարդկութիւն՝
համանգամայն ։
Բայց հաւատով՝ խոստովանիմ՝ ես
զերկոսեան ․
Խնդրեմ զհայցեալն՝ աւազակին՝
գործով զղջման ։
Ոչ շօշափեմ՝ ոչ Թովմաս՝ երկ-
բայական ․
Այլ հաւատամ՝ զՏէր և Ա՛ծ՝
հաւաստական ։
Տո՛ւր ինձ 'ի քեզ՝ զհաւատ ու-
նել՝ յաւէժական ․
'Ի քեզ յուսալ՝ և զքեզ սիրել՝
քան զամենայն ։
Ո՛վ յիշատակ՝ մշտակայուոյց՝ Տ՛ն
մահուան ․
Հաց կենդանի՝ կենդանարար՝
ազգի մարդկան ։

Շնորհեա՛ մտաց՝ իմոց 'ի քեզ՝
 կեալ անսասան .
և զքեզ քաղցր՝ միշտ իմանալ՝
 'ի յաւիտեան ։
Ով հաւալուս՝ գորովագութ՝
 բանդ Հայրական .
զիս անմաքուրս՝ մաքրեա՛ ցօղով՝
 քոյոյ արեան ։
Որոյ կաթիլ՝ մի իսկապէս՝ է՛
 բաւական .
փրկել զաշխարհ՝ 'ի յանցանաց՝
 միանգամայն ։
Յոր այժմ հայիմ՝ ծածկեալդ Յս՝
 'ի ս՟բ սեղան .
մաղթեմ 'ի քէն՝ տալ ինձ որում՝
 տենչամ այսքան ։
Զքեզ տեսանել՝ բաց երեսօք՝
 դէմ յանդիման .
և երանել՝ լինել փառօք՝ քոյդ
 տեսութե . ամէն ։

Ր.~

Աղօթք Յովհաննու սրբոյն Ոսկեբերանի լուս-
[illegible]՝ առ սբ Հոգին ած:

Ով տէր՝ և դաստիարակ, Հեզ՝ և խնամօղ ած իմ հոգի, շնչեա՛ ի մրրկեալ ծովս խորհրդոյս զխունկ շնորհիդ՝ որով խաղաղի. և ոչ միշտ երախտիւք քո ստա-ցար զիս քեզ պարտական գոլես-տի, լե՛ց և այժմ զբերան իմ օրհ-նութբ տէր ցնծալի. Թէպէտ և եմ անարժան տաճար լինել քումդ հանգստի, այլ դու ա-ռատ ա՛ռ միայն գործի հնչման քո ձայնի. և զանձառ խոր-հրդոյ քո հանճար տարփալի, բացեալ փայլեցո՛ խնդրողաց նո-րին առաջի: Ի փառս պատուոյ մեծի քո անուան սբդ սիրելի, և ինձ կշտամբանս բարբառ բե-րանոյս ժխտող ծառայի: Ա.~

Աղօթք սրբոյն Թովմայի ակուինացւոյ վասն ստանալոյ առաքինութեանս:

Շնորհեա ինձ մարդասէր տէր զհաճոյս քո փափաքանօք խնդրել, իմաստութեամբ քննել, ճշմարտութեամբ ճանաչել. և լիով կատարել 'ի գովեստ և 'ի փառս անուան քո: Կարգեա զգնացս իմ, և զոր խնդրես յինէն գործել, տուր ճանաչել և կատարել արժանապէս յօգուտ անձին իմոյ: Տուր ինձ տէր՝ 'ի յաջողութիս և 'ի վիշտս անսայթաք լինել, և մի 'ի յաջողութիւնս ամբարտաւանել, և մի՛ 'ի վիշտս վհատել: Խնդալ ընդ այն ևեթ՝ որ առաջնորդէ առ քեզ, և տրտմիլ յաղագս այնր միայն՝ որ հրաժարեցուցանէ առ 'ի քէն: Քեզ միայն հաճոյ լինել,

և

և 'ի քոց սպառնալեաց միայն երկնչել ։ Անարգել զամենայն անցաւորս, և սիրել զքոյս վասն քո. և զքեզ տէր քան զամենայն ։ Տաղտկալ 'ի խնդութեանց որ առանց քո, և ոչ խնդրել ինչ բաց 'ի քէն ։ Քաղցրանալ 'ի վաստակս որ վասն քո. և ձանձրանալ յամենայն հանգստենէ որ առանց քո ։ Տուր ինձ տէր ստէպ համբառնալ առ քեզ ըզմիտս. և 'ի յանցանել իմում առաջադրութք ուղղութեան զղջանալ և ապաշաւել ։ Արա զիս տէր հնազանդ առանց հակառակութեան. աղքատ առանց լքման. ողջախոհ առանց ապականութեան. երկայնամիտ առանց տրտնջման. խոնարհ առանց կեղծաւորութեան. զուարթ առանց ցոփութեան. տրտում առանց վհատութեան. հան-

հանդարտ՝ առանց դանդաղանաց. երագ՝ առանց թեթեւութեան. երկիւղած՝ առանց յուսահատութե. ճշմարիտ՝ առանց նենգութեան. զբարիս գործել՝ առանց յանդգնութե. զընկերս խրատել՝ առանց գոռոզութեան. և շահել բանիւ և օրինակաւ՝ առանց կեղծաւորութե: Տո՛ւր ինձ տէ՛ր սիրտ զգաստ՝ ոչինչ բազմահոգ խորհրդովք 'ի քէն անջատական. և վսեմ՝ յոչինչ անարժան կրից վայրբերական. և ուղիղ՝ 'ի ձախող մտաց անխոտորնական. և արի՝ 'ի վշտաց անպարտելի. և ազատ՝ 'ի թիւր և 'ի բուռն ախտից աննուա՛ճելի: Շնորհեա՛ ինձ տէ՛ր միտս՝ 'ի ճանաչել զքեզ, և ըզփոյթ՝ 'ի խնդրել զքեզ. զիմաստութի՛ 'ի գտանել զքեզ. և զա-

ռաքինի վարս՝ 'ի հաճոյ լինել
քեզ․ համբերութի՝ հաւատար-
մութեամբ քեզ սպասելոյ․ և
յոյս՝ մինչ 'ի վախճան դքև փա-
րելոյ․ կցորդ չարչարանաց քոց
լինել ապաշխարութբ․ և յերախ-
տիս քո վայելել յաստի կեանս
շնորհօք․ և խնդութբ քո զուար-
ճանալ 'ի հանդերձեալն փառօք․
ամէն ։

Աղօթք առ սբ Աստուածածինն ։

Ով մայր փրկութե ոգ կոյս Մա-
րիամ, լի անճառեալ գթութբ ։
Որ զամ հաւատացեալս երբև
միածնի որդւոյ քո արեամբ գնեալս
սիրես․ և առ հասարակ ամենե-
ցուն մայրենի գթով խնամակալ
լինել փոյթ ես ։ Այլ զնոսա՝ որք
առանձին ջերմեռանդութբ զան-
ձինս

ձինս իւրեանց քեզ յընտանի ծառայութիւն ընծայեալ. 'ի փառաբանութիւն քո, և որդւոյ քոյ միածնի ստէպ կանխեն, առանձին իմն ակնածութեամբ խնամես : Նա և այնպէս յամենայն տեղիս, և 'ի ժամանակս՝ յորժամ իբրև որդիք սիրելիք առ քեզ ամենագութ մայր իւրեանց կարդան, ոչ անտես առնես : Երանի է նոցա ասեմ, և բիւր երանի, զորս որդեգրեալ ունիս քեզ, և առանձին խնամով խնամարկես : Քանզի զի՞նչ կայ բնաւ շահեկան նոցա՝ ըղձալի, զոր միջնորդութիւն քո պարգևել նուազեսցի. որովհետև որդի քո է արարիչն ամենայնի : Քո է անսահման մեծութիւն. քո է անհաս իմաստութիւն. քո է անբաւ զօրութիւն. քո է կեանքն յաւիտենից. քո է անճառ երանութիւն.

քո

քո է ամ̃ի ինքնակալ տ̃րութ̃ին ·
քո է անտրտում ուրախութ̃ին ·
քո է անվախճան թագաւորութ̃ին ·
քո է ամ̃ տիեզերաց փրկութ̃ին ·
քո է աղբիւրն ամ̃ բարեաց · քո է
էն ամ՝ էից յանէից ։ Աասնայ-
տորիկ յետ ոչ զքեզ միայն քան
զամ̃ սք̃ա նախապատիւ ունիմք
սք̃ ածածին ։ Եւ թէպէտ ես վ̃ն
բազում մեղաց իմոց անարժան
եմ 'ի թիւս որդեգրեալ ընտա-
նեաց քոց լինել · սակայն յուսով
ամենահաս ողորմութ̃ե քոյ կող-
կողիմ նոցա մասնակից շնորհըն-
կալ լինել ։ Ընկա՛լ և զիս հայ-
ցեմ մայր գթութեան՝ յընտանի
ծառայ քո · այցելու լինել ինձ ·
և ուղղել զիս ըստ խորհրդոց ·
ըստ բանից · և ըստ գործոց՝ 'ի
ք̃ն յ̃ն 'ի տ̃ր իմ կեալ · և ոչ
յան-

յանձին իմում ։ Ընկալ զիս աղաչեմ 'ի շնորհս այնմ բանի տ՟ն իմոյ յ՟սի, զոր առ քեզ 'ի վ՟ր խաչին ասաց վ՟ս յովհաննու, թէ ահա որդի քո. և նմա, թէ ահա մայր քո ։ Յորում՝ խորհրդով իմ՟ն և զիս նշանակեաց որդեգրել քեզ. և զքեզ ինձ 'ի մայր մշտնջենաւոր շնորհել ։ Փառս մատուցանեմ՝ միածնի որդւոյ քում ընդ հօր՝ և ընդ ս՟բ հոգւոյն 'ի յաւի-տեանս. ամէն ։

Կարգ

Ձայն օրհնութեան:

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]
[illegible]
մեղաց. և [illegible]
[illegible] 'ի [illegible]. զոր 'ի [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] 'ի [illegible]
[illegible]. և 'ի [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] 'ի [illegible]
[illegible]. և [illegible] 'ի [illegible]
[illegible]
[illegible]. և [illegible]
և [illegible]
[illegible]. և [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
'ի յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

Եւ ոչինչ զայլ երկրաւորաւքն ի վերայ
[illegible] եւ [illegible] [illegible]:

[illegible] [illegible] ի [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] Հաւր է. եւ Որդւոյ է. եւ Հոգւոյն
է [illegible]. [illegible]:

Քհ. Խաղաղութիւն ամենեցուն:
Ժղ. Եւ ընդ հոգւոյդ քում:

Աղաւթք:

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].
եւ [illegible] Հաւր [illegible] [illegible].
եւ [illegible] [illegible] [illegible]. որ [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible].
որ [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible]. եւ որ [illegible] [illegible]
Հաւր [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible]
եւ [illegible] [illegible] [illegible]
եւ [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] եւ [illegible]:

[illegible]

յաւիտեանս յաւիտենից. Ամէն:

Քահանայ. Ամէն. Խաղաղութիւն ամենեցուն:

Ժողովուրդ. [illegible]:

Հայր մեր որ յերկինս:

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

Ստեփաննոս Պօղոսեան
ՍԵՐԵԲՐԱԿԵԱՆՑ
Աստրախան

ՊԵՏԱԿԱՆ ԳՐԱԴԱՐԱՆ
Гос. Библиотека
ՀՍՍՌ-Арм. ССР
им. А. Мясникяна
Ա. ՄՅԱՍՆԻԿՅԱՆԻ ԱՆՎԱՆ